№ 8 (62) Krasnystaw, dnia 15 maja 1925 r. Rok V.

PRENUMERATA: Cena numeru pojedyńczego 40 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ: 1/2 str. na ostatniej str. 50 zł. na przedostatniej 20 zł. Drobne za wyraz 5 groszy.

ZIEMIA KRASNOSTAWSKA

Organ samorządowo-społeczny Sejmiku Krasnostawskiego.

Adres Redakcji i Administracji: Krasnystaw, Sejmik Powiatowy. (Telefon własny).

Krzewiciel wzajemnej pomocy.

Rok w lipcu minie, jak zgasł jeden z niezmordowanych pionierów dziedziny spółdzielczej, zakładający pierwszą kasę spółdzielczą we wsi Czernichowie pod Krakowem przed 30 laty. Był nim ś. p. Dr. Franciszek Stefczyk, Urodził się w r. 1861, wychował i kształcił w Krakowie. Po skończeniu uniwersytetu Jagiellońskiego otrzymał d-ra filozofji za pracę o Bolesławie Śmiałym. Praca ta wróżyła mu wielką karjerę naukową, lecz Stefczyka pociągała więcej działalność praktyczna na polu społecznem. Dlatego też objął stanowisko nauczyciela historji i literatury w szkole rolniczej w Czernichowie, gdzie przez lat 14 stykał się bardzo blisko z miejscową ludnością, która wówczas znajdowała się w opłakanym stanie pod względem materjalnym, oświatowym i kulturalnym. Były to czasy wszechwładnego panowania lichwy i wyzysku żydowskiego. Ludność miejska nigdy nie mogła wydobyć się ze szponów „pająków-lichwiarzy“, którzy ssali tak długo krew z chłopa polskiego naówczas w galicji, że porzucał często swoją zagrodę, oddając ją w posiadanie żyda karczmarza. Temu, że ludność miejska zdołała się zatrzymać nad przepaścią, że lichwa została zdławiona — to bezwzględnie należy przypisć ś. p. Stefczykowi. Drogą, na którą została ludność wiejska skierowana, to rozbudzenie **zmysłu oszczędności** wśród ludności wiejskiej.

I dziś przychodzi czas, kiedy o tym musimy mówić. Oszczędność, to nie jest skąpstwo. Oszczendność to cnota. Zamiłowanie do oszczędności—mawiał ś. p. Stefczyk—czyni ludność dzielniejszą, kształci w niej wolę, uczy wstrzemieźliwości i przezorności. Bo oszczędzać, to znaczy wysiłkiem woli zwalczać pokusy ciała, to zaczy rozsądkiem maskować swoje postępowanie, to znaczy nie tylko widzieć to, co się teraz dzieje, ale również mieć oczy otwarte na przyszłość i pamiętać o jutrze. Przez oszczędność rośnie siła i hart moralny narodu, a to więcej znaczy niż bogactwo. Wojna zniszczyła bardzo wiele placówek podobnych w Małopolsce i u nas, inflancja pogrzebała je zubełnie. Tak materjalnie straciło społeczeństwo bardzo wiele, lecz w duszy społeczeństwo zachowało iskierki tej cnoty oszczędności, której świadkami byliśmy przed wojną i trzeba ją rozdmuchać, a buchnie wielkim płomieniem, który cały kraj ogarnie. Spieszmy do kas oszczędnościowych, zakładanych obecnie w gminach. Niechaj dziatwa szkolna, na wzór zagranicy, również przyczynia się do zwiększenia drobnych oszczędności pod wpływem swych wychowańców-nauczycieli, który nie powinien trudu swego żałować na szerokie propagowanie na naszej wsi idei samopomocy społecznej —przez oszczędność.

Stosownie do art. 32 Dekretu o Ordynacji Powiatowej z dnia 4/2 1919 r. (Dz. Praw Nr. 13 poz 141) podaje się do wiadomości publicznej

PROTOKUŁ Nr. XXXI

posiedzenia Sejmiku Powiatowego w Krasnymstawie z dnia 25-go kwietnia 1925 roku.

Obecni: Starosta Wacław Krzyżanowski, przewodniczący, członkowie: Jan Wnuk i Stanisław Laskowski (miasto Krasnystaw), Marcin Maluga (gm. Czajki), Władysław Bednarski (gm. Fajsławice), Władysław Kołodziejek i Wojciech Szczepanik (gm. Gorzków), Paweł Nizioł i Jan Rycaj (gm. Izbica), Stanisław Bojarczuk i Franciszek Piętal (gm. Krasnystaw), Jan Haratym i Jan Ornal (gm. Łopiennik), Stanisław Jędruszczak i Jan Zaraza (gm. Rudka), Jan Antoszewski i Jan Kotarski (gm. Rybczewice), Łukasz Gąbka i Andrzej Jargiełło (gm. Turobin), Jan Poniewozik i Andrzej Winiarski (gm. Wysokie), Jakób Boruchowski (gm. Zakrzew), Marek Małysz i Wojciech Wróbel (gm. Zółkiewka), Tadeusz Fleszyński, Wincenty Kociuba, Dr. Piotr Szprynger i poseł Stanisław Wrona (członkowie Wydziału Powiatowego), oraz sekretarz Jan Olesiuk.

Nieobecny usprawiedliwiony Jan Borys (gm. Czajki) i Michał Dolecki (gm. Zakrzew).

Nieobecni nieusprawiedliwieni: Paweł Ciepłowski (gm. Fajsławice), Kazimierz Brudziński i Bolesław Kiełczewski (gm. Rudnik).

Delegaci zostali w sposób przewidziany w regulaminie powiadomieni o zebraniu.

Po stwierdzeniu przez przewodniczącego dostatecznej do powzięcia prawomocnych uchwał liczby członków (27 na 32) obrady rozpoczęto o godz. 1 p. p.

Po odczytaniu protokół poprzedniego posiedzenia przyjęty zostaje do wiadomości.

Następnie przyjęty został następujący porządek dzienny.

1. Sprawozdanie z wykonania budżetu za r. 1924
2. Powiatowa Kasa Oszczędności
3. Rozpoczęcie budowy szkoły rolniczej w Krasnymstawie.
4. Kredyt na budowę szkół powszechnych.
5. Wybory uzupełniające nowych członków Wydziału Powiatowego
6. Wybory trzech zastępców delegatów do Rady Szkolnej Powiatowej.
7. Statuty podatkowe
8. Wolne wnioski.

Punkt 1.

Odczytane zostaje sprawozdanie kasowe z wykonania budżetu za r.1924, które wyraża się w cyfrach następujących:

Sprawozdanie kasowe za r. 1924 wydrukowane w №7 „Ziemi Krasnostawskiej".

Poczem odczytano sprawozdanie z gospodarstwa rolnego i przedsiębiorstw, wyrażające się w cyfrach następujących:

Gospodarstwo rolne.

Wpływy i rozchody zboża, siana i torfu do 31 grudnia 1924 roku.

PSZENICA

Pozostało z 1923 r.	4.640 kg.	
Zebrane w 1924 roku i wymłócono	6.650 „	
Nabyto do siewu na 1925 rok	887 „	
Nabyto pszenicy konsumcyjnej	430 „	
Od wymiany pszenicy siewnej	1.400 „	
Razem	14.007 kg.	
Wysiano na 1925 r.	887 kg.	
Sprzedano	5.370 „	
Wydano plantatorom buraków	299 „	
Zamieniono na 1600 kg. żyta	1.000 „	
Razem	7.556 kg.	
Pozostaje na 1.I 1925 r. 6.451 kg. à 25 gr.		1.612 zł. 75 gr.

ŻYTO

Pozostało z 1923 r.	944 kg.
Wymieniono za 1.000 kg. pszenicy	1.600 „
Nabyto od Komitetu zbiórek	3.673 „
Nabyto do siewu	400 „
Namłócono w 1924 r.	7.833 „
Od wymiany żyta siewnego	850 „
Razem	15.300 kg.
Wysiano na 1925 r.	400 kg.
Wymieniono za 3.500 kg. owsa	3.300 „
Plantatorom buraków	333 „
Sprzedano	10.500 „
Razem	14.537 kg.

Pozostaje na 1/I 1925 r. 763 kg. i w snopkach do omłotu 5.037 kg. razem 5.800 kg. à 20 gr. 1.160 zł.

JĘCZMIEŃ

Nabyto od Komitetu zbiórek	1.133 kg.
Nabyto jęczmienia siewnego „Hanna"	200 „
Wymłócono ze zbioru 1923 r.	2.850 „
Wymłócono część zbioru 1924 r.	417 „
Od wymiany za 450 kg. pszenicy,	600 „
Razem	5.200 kg.
Wysiano	200 kg.
Sprzedano	4.800 „

Pozostaje na 1/I 1925 r. 200 kg. i w snopach do omłotu 2.400 kg. razem 2.600 kg. à 20 gr. 520 zł.

OWIES

Pozostało z 1923 r.	6.833 kg.		
Nabyto od Komitetu zbiórek	17 „		
Nabyto owsa siewnego „Zwycięzca“	300 „		
Wymłócono ze zbioru 1923 r.	3.910 „		
Od wymiany za 3.300 kg. żyta	3.500 „		
Za wypożyczenie siewnika	200 „		
Razem	14.760 kg.		
Wysiano owsa „Zwycięzca“	300 kg.		
Skarmiono końmi	13.460 „		
Razem	13.760 kg.		

Pozostaje na 1/I 1925 r. 1.000 kg. i i w snopach do omłotu 1.500 kg. razem 2.500 kg. à 22 gr. 550 zł.

BOBIK

Nabyto do siewu	300 kg.		
Zebrano i wymłócono	1.800 „		

Pozostaje na 1/I 1925 r. 1.800 kg. à 30 gr. razem 540 zł.

BURAKI CUKROWE

Zebrano i sprzedano 67.700 kg. à 3.20 razem 2.166 zł. 40 gr.

KARTOFLE

Nabyto i wysadzono	8.675 kg.		
Zebrano	77.000 „	à 4 gr.	3.080 zł.
Sprzedano	42.000 „	za	1.750 zł.
Pozostaje na 1/I 1925 r.	35.000 „	a 4 gr.	1.400 zł.

WARZYWO

Zebrano i sprzedano	1.370 kg.	za	86 zł. 60 gr.
Zebrano kapusty 7 kóp à 2 zł.			14 zł.

WYKA

Wysiano na paszę	200 kg.		
Zebrano paszy	2.000 „	à 6 gr.	120 zł.

KONICZYNA

Wysiano na paszę	50 kg.		
Zebrano paszy	8.000 „	à 6 gr.	480 zł.
Skarmiono	5.276 „		
Pozostaje na 1/I 1925 r. 2.724 kg. à 6 gr.			163 zł. 44 gr.

SIANO

Pozostało z 1923 r.	831 kg.		
Nabyto w 1924 r.	7.168 „		
Zebrano z własnych i dzierżawionych łąk	28.000 „	à 4 gr.	1.120 zł.
Skarmiono końmi	15.239 „		
Pozostaje na 1/I 1925 r. 19.929 kg. à 5 gr.			996 zł. 45 gr.
Sprzedano mleka 474 kw. à 20 gr.			94 zł. 80 gr.
Przychód z gospodarstwa rolnego za 1924 r.			13.478 zł.

Wydatki na gospodarstwo rolne w 1924 roku 16.608 zł. 68 gr. z tej kwoty zapłacono za nabyte narzędzia 4.205 zł. 54 gr. wpłacono à conto należności za kupione krowy 640 zł. i zapłacono za żyto i pszenicę do siewu na 1925 r. 768 zł. 70. gr.

Zysk 2.483 zł. 56 gr.

Sprawozdanie za rok 1924 rachunku drukarni

WPŁYWY

1. za druk dwutygodnika „Ziemia Krasnostawska“	360.95	
2. za druki	9.384.45	

WYDATKI

1. płaca personelu i robotn.		4.374.68
2. zakup papieru z dostawą		2.808.51
3. oprawa książek i tp. roboty introlig.		788.84
4. lokal i urządzenie		222.46
5. Zakup czcionek i inwentarza		808.87
6. opał i światło		316.89
7. smary		99.06
8. podatki		361.28
9. różne drobne		25.22
Razem	9.745.40	9.805.81
Nadwyżka wydatków w stosunku do wpływów	60.41	
Ogółem	9.805.81	9.805.81

Stan czynny.

1. Remanet papieru w dn. 31/XII 1924		1.817.10
2. Wpływy w 1924 r.		9.745.40

Stan bierny.

1. Remanet papieru na 1/I 1924 r.	364.69	
2. Wydatki kasowe	9.805.81	
3. Niewypłacone należności:		
a) za roboty introligatorskie 100		
b) za czcionki 65.95		
c) pozost. podatku obrotow. 7.25	173.20	
4. Amortyzacja maszyn i inwentarza	400 —	
5. „ czcionek	300 —	
Razem	11.043.70	11.562.50

Zestawienie.

Stan czynny	11.562.50
„ bierny	11.043.70
Zysk	518.80

Torfiarnia.

Wyprodukowano torfu 300 sągów. Sprzedano 100 sągów za 537 zł. Otrzymano odszkodowanie za szopę 300 zł. Pozostaje torfu na 1/I 1925 r. 200 sągów, wartość narazie nieustalona z powodu braku reflektantów do kupna.

Wydatki 1.624 zł 30 gr.
Wpływy 837 zł.

Różnica między wydatkami a wpływami 787 zł. 30 gr., na pokrycie tej kwoty jest 200 sągów torfu.

Cegielnia.

Pozostało z 1925 r. cegły 85.690 szt. na sumę 905 zł. Należność rachunkowi budowy domu 144.000.000 mk. czyli 80 złotych

W r. 1924 wyprodukowano cegły	210.400 szt.
Razem	296.090 szt.
Sprzedano w 1924 roku	281.990 szt.
Użyto na remont pieców i postawienie ścian	12.000 szt.
Manco oraz użyto do zamurowywania i dekowania pieców	2.100 szt.
Razem	296.090 szt.

Sprzedano cegły w/g ks. kas. za	8.088 zł. 82 gr.
Należy się od Jana Borysa za 600 szt. cegły	26 zł. 68 gr.
Razem	8.115 zł. 50 gr.

Wydatki 9.016 zł. 70 gr. w tem 600 zł. wypłacono za szychtowanie gliny na 1925 r.
Różnica między wydatkami a wpływami 301 zł. 20 gr. powstała z powodu przerachowania w 1923 r. 150.000 szt. cegły na budowę domu Sejmikowego po znacznie niższej cenie niż kosztowała produkcja cegły w 1924 r.

Tabor.

Wpływy	16.089 zł. 40 gr.
Wydatki	14.406 zł. 07 gr.
Z y s k	1.683 zł 33 gr.

Wreszczie wysłuchano ostatecznego sprawozdania z budowy drogi, które wyraża się w cyfrach następujących:

Sprawozdanie za r. 1924

z działalności i wyniku pracy przy budowie i reperacji dróg bitych i gruntowych w pow. Krasnostawskim.

I.

Stan funduszów.

1) Na budowę drogi bitej Krasnystaw—Żółkiewka

Preliminowano:

z funduszów komunalnych	165.600 zł.
z dotacji państwowej	18.400 „

Wydatkowano:

z funduszów komunalnych	163.135 „ 95 gr.
z dotacji państwowej	2.000 „

Pozostało:

niewydatkowanych z fund. kom.	2.464 „ 05 gr.
„ dotacji Państ.	

2) Na konserwację dróg powiatowych bit. i gruntow.

Preliminowano:

z funduszów komunalnych	26.087 zł. 40 gr.
z dotacji państwowej	2.898 „ 60 „

Wydatkowano:

z funduszów komunalnych	20.107 „ 63 „
z dotacji państwowej	

Pozostało;

niewydatkowanych fund. kom.	5.979 zł. 97 gr.
„ dot. państw.	
Z których wydatkowano na uruchomienie betoniarni	3.035 zł. 61 gr.
Wobec czego pozostało	2.944 „ 16 „

3) Na przeprowadzenie studjów i wykonanie projektu budowy drogi bitej Krasnystaw—Żółkiewka.

Preliminowano	1.500 zł.
Wydatkowano	2.780 „
Przekroczono	1.280 „
Ogólna pozostałość pozycji drogowej na rok 1925	4.128 „ 21 gr.

II.

Wykonane roboty i wydatki.

1) Na odcinku 3,5-9,3 wydatkowano na budowę	114.944 zł. 60 gr.

za co wykonano następujące roboty:

1) zrobiono robót ziemnych	21.521 m.3.
czyli trasy	4.300 m.b.
2) wykorytowano trasy	3.500 m.b.
3) ułożone podłoża	2.854 m.3.
czyli	2.959 m.b.
4) Zaszabrowano	1.842 m.3.
5) Wybrukowano	233 m.3.
czyli	291 m.b.
6) Zawałowano	2.659 m.b.
Nieuwałowano	50 m.b.
7) zadarniowano	3.283 m.2.

Ogólnie na tym odcinku zostało zbudowane trzy kilometry oprócz tego zrobione zostały jeszcze inne roboty, a mianowicie:

1) roboty ziemne od 6,5 do 4,0 2.930 m.3. na	2.842 zł. 10 gr.
2) Wykorytowano 309 m.b. na	123 „ 60 „
3) Zrobiono podłoża z opoki 250 m.b. na	1.437 „ 50 „
7) Uwałowanie opoki	12 „ — „
8) Zrobienie na 7 kl. prowizorycznego przejazdu o rozp. 2m.	166 „ — „
9) Zrobienie na 9 km. prowizorycznego przej. o rozp. 23.m.	531 „ — „
10) Robót ziemnych na grobli Białeckiej 5.245 m.3. na	7.956 „ — “
11) Odarniow. grobli 2.113m. 2 na	1.267 „ — „
12) Włókowanie grobli dni 3	30 „ 20 „
Co stanowi razem	14.765 zł. 40 gr.

Wobec tego koszt wykończonych 3-ch kl. drogi wynosi: 114.944.50 — 14.765.40 = 100.179.20

Do tego dochodzi koszt pozostałego kamienia z roku 1923 a użytego na podłoże na sumę 1.350 zł.

Ogółem wypada 101.529.20

Przeto koszt budowanego 1 kl. drogi wyniesie: $\frac{101.529.20}{3}$ = 33.843 zł. 06 gr.

Zaznaczam, że wobec braku gotówki w kasie Sejmiku za przestój wagonów na stacji Krasnystaw (osiowe) zapłacono za kamień sprowadzony dla tego odcinku drogi 3.096 zł. 91 gr. co naturalnie podrożyło kilometr budowanej szosy: $\frac{2.006.91}{3}$ = 1.032 zł. 30 gr.

Wobec czego koszt jednego kilometra wyniósłby	32.810 zł. 76 gr.
Według cen kosztorysowych inż. p. Wasilewskiego koszt 3-ch klm. tejże budowy według załączonego kosztorysu winien wynosić	123.180 „ 65 „
	— 41.060 „ 21 „

Przeto na budowie tylko 3-ch klm. zaoszczędzono: 123.180.65 — 100.013.28 = 23.167 zł. 37 gr. co daje około 25% oszczędności.

Mosty i przepusty.

Na pobudowanie 3-ch przepustów betonowych o świetle 0.60 mt. wydatkowano	879 zł. — gr.
Na pobudowanie 2-ch przepustów bet. (jeden na płycie żelaznobetonowej), o świetle 1 mt. wydatkowano	2.689 „ 88 „
Na pobudowanie mostu żelaznobetonowego o rozp. 2-ch metr. wydatkowano	2.306 „ 04 „
Na zakup, przewiezienie i wytłuczenie szabru na beton wykatkow.	1.544 „ 32 „
Razem	7.419 zł. 32 gr.

Roboty pomocnicze.

Na sprowadzenie, ułożenie i utrzymanie 4—5 klm. kolejki i 43 wózków z których 22 sprowadzono w roku sprawozdawczym wydatkowano	10.495 zł. 60 gr.
Pobudowano 2 przejazdy prowizoryczne	697 „ — „
	11.192 zł. 60 gr.

Odcinek w Żółkiewce.

Sprowadzono kamienia	512 m.3.
Wyłamano kamienia mękkiego	135 m.3.
Wytłuczono na szaber	246 m.3.
Zrobiono ziemnych robót	4.436 m.3.
W tem wykorytowano	500 m.b.
Wybrukowano	2.160 m.2.
Wybrukowano rowów	420 m.3.
Na co wydatkowano ogółem	22.135 zł. 84 gr.

Zaznacza się, iż tylko z tego powodu, że gmina nie dowiozła kamienia, cała przestrzeń wykorytowana nie została wybrukowaną i jak tylko będzie zwieziony kamień, wspomniana przestrzeń może być wybrukowaną w przeciągu jednego miesiąca, ponieważ piasku w koryto dowieziono 3/4 potrzebnej ilości.

Ochrona mostów podczas powodzi.

Na wydatki związane z powodzią na wiosnę w 1924 r. wydatkowano 813 zł. 23 gr.

Wydatki nadzwyczajne.

Wydatki nadzwyczajne składają się:

1. Zwrot kosztów zaangażowanego, a nie przyjętego technika drogowego	263 zł. 13 gr.
2. Wyrównanie kursu w dn. 1/V 1924 r. przy przeliczaniu marek na złote	114 „ 53 „
3. Na fotografję budowy drogi	320 „ — „
4. Na dyskonto weksli	148 „ — „
Co stanowi razem	845 zł. 66 gr.

Pozostałe materjały.

Pozostało brukowca na stacji Krasnystaw i budowie ton 335 na sumę	5.344 zł. 45 gr.
Pozostało miału na st. Krasnystaw i budowie ton 15 na sumę	230 „ 48 „
Pozostało opoki na budowie i st. Krasnystaw 494 met.3. na sumę	2.223 „ — „
Pozostało opoki na Białce i st. Krasnystaw 400 m.3 na sumę	800 „ — „
Razem	8.597 zł. 93 gr.

Na wszystkie wymienione roboty i materjały na drodze Krasnystaw—Żółkiewka w okresie sprawozdawczym wydatkowano 165.135 zł. 95 gr.

Konserwacja dróg bitych.

Na konserwację pobudowanego odcinka drogi Krasnystaw—Rońsko (od 0,0—3, 5 klm.) i reperację mostu na 1-ym klm. wydatkowano 4.238 zł. 32 gr. z których przypada znaczna część na podsypanie burt obrobienie i obdarniowanie skarp, ponieważ w roku 1923 ten odcinek nie był należycie wykończony.

Budowa drogi w Małochwieju.

Celem umożliwienia jazdy na drodze powiatowej Krasnystaw—Bończa na odcinku we wsi Małochwiej zrobione zostały roboty jak następuje:

Wykonane roboty ziemne na gruncie twardym na przestrzeni koło	350 m.b.
Wybrukowano jezdnię	958 m.2.
czyli	239 m.b.
Wybrukowane rowy z obu stron kamieniem miękkim	647 m.2.
Założony przepust betonowy o świetle 0.60 m.	
Na wyżej wymienione roboty w Małochwieju wydatkowano	9.643 zł. 96 gr.

Drogi gruntowe.

Na grogach gruntowych gminnych w roku sprawozdawczym dokonano naprawy dróg i mostów sposobem szarwarkowym na mocy regulaminu drogowego zainicjowanego przez Wydział powiatowy, a uchwalonego przez Rady gminne.

Regulamin ten oparty został na zasadzie, że każdy odrabia szarwark na drodze zależnie od posiadanych morgów płatniczych, a kto nie odrobi ten zapłaci za przypadającą liczbę robotników według norm uchwalonych przez Rady gminne, dla całej gminy, Regulamin ten poniekąd uregulował stosunek większej własności i zamożniejszych gospodarzy do świadczeń drogowych co zachęciło szersze masy gminiaków do szarwarku, co w resultacie dało następujący wynik:

Wyreperowano dróg sposobem amerykańskim w powiecie	135.75 klm.
Wyreperowano dróg sposobem zwyczajnym w powiecie	123 — „
Razem	258.75 klm.

Do wykonania szarwarku pociągnięto zostało 56.648 jednostek robotniczych (rob. pieszych), którzy w miarę potrzeby regulowały się w stosunku 4-ch rob. pieszych za jedną furmankę parokonną. Powyższa liczba robotników została zorganizowana i kontrolowana przez administrację drogową, przy Wydziale Powiatowym, Urzędy gminne i gminne Komisje Drogowe.

Z tych gminiaków, którzy nie odrobili swego szarwarku ściągnięto do dnia 31 grudnia 1924 roku sumę 3.617 zł., zalega jeszcze niewpłaconych 9.492 zł. co w rezultacie daje gminom pomimo robocizny jeszcze na materjały na mosty i narzędzia drogowe 13.109.

Wynik szarwarków w gminach Izbica, Turobin i Rudka nie dał dobrych rezultatów, ponieważ te gminy uchwaliły odrabiać szarwark (po staremu) t. j. nic nie robić albo mało robić, co jest bardzo na rękę uchylającym się od powinności szarwarkowej.

Z przyczyn niezależnych odemnie nie mogłem całej akcji szarwarkowej doprowadzić do końca, przeto i rezultat mych prac nie da takich wyników na jakie liczyłem.

Pozatem dla celów drogowych został nabyty pług motorowy za	3.500 zł. — gr.
Na administrację i inne wydatki	3.537 „ 58 „
Razem	7.037 zł. 58 gr.

Betoniarnia.

Dla dostarczenia gminom przepustów betonowych i ludności kręgów studziennych uruchomiona została betoniarnia przy Sejmiku.

Sprowadzono cementu na sumę	1.651 zł. 84 gr.
Na robociznę i inne wydatki wydatkowano	1.383 „ 77 „
Razem	3.036 zł. 61 gr.
Pozostało materjału na składzie	76 zł. 23 gr.

Wyprodukowano:

Kręgów Studziennych szer. 1 m. szt. 72 po 17 zł.	1.224 zł. — gr.
Przepustów mostowych św. 0.60 mt. szt, 100 po 14 zł.	1.400 „ — „
Przepustów mostowych św. 0.40 mt. szt. 144 po 9 zł.	1.296 „ — „
Razem	3.920 zł. — gr.
Co da czystego zysku	884 zł. 39 gr.
Przepustów mostowych gminy pobrały 111 szt. na ogólną sumę	1.190 zł. — gr.
Kręgów studziennech sprzedano 60 szt.	1.020 „ — „

Frekwencja na przepusty mostowe rozpocznie się dopiero na wiosnę, podczas szarwarków, ponieważ w roku sprawozdawczym podczas wiosennego szarwarku przepusty jeszcze nie były wyrobione.

Frekwencja na kręgi studzienne duża.

Komisja Rewizyjna przeglądała powyższe sprawozdanie i złożyła ze swych czynności następujący

P R T O K Ó Ł

Komisji Rewizyjnej Sejmiku Powiatowego w Krasnymstawie, odbytej w dniu 22 kwietnia 1925 r. w składzie członków Sejmiku: Stanisława Lewandowskiego, Franciszka Bednarskiego i Jana Wnuka.

Komisja Rewizyjna dokonała rewizji Kasy Komunalnej oraz sprawozdania kasowego za rok 1924.

Skonstatowano następujące: pozostałość kasy na dzień 22 kwietnia r. b. wynosi 12.206 zł. 21 gr. z których w gotowiźnie znaleziono 2.975 zł. 72 gr. a pozostałe 9.230 zł. 49 gr. w dowodach zaliczkowych. Powyższa suma zaliczek dotyczy: na budowę domu 6.453 zł. 62 gr., na budowę drogi Krasnystaw—Żółkiewka 2.516 zł 73 gr. i różne drobne 260 zł. Zaliczki na budowę drogi Krasnystaw—Żółkiewka zostały wydane kierownikowi budowy drogi p. Polakowskiemu, jeszcze w lipcu r. ub. i do obecnej chwili nie zostały wyliczone, ani zwrócone. Jak widać z dowodów rozchodowych znajdujących się w kasie otrzymane zaliczki p. Polakowski wydał: 870 zł. 80 gr. Majewskiemu jako zaliczkę na kamień, 1.500 zł. Jaskólskiemu inż. również zaliczka na kamień, i 50 zł. 82 gr. zaliczka na drzewo p. Wronie i 27 zł. 82 gr. cieśli za robotę przy budowie mostu objazdowego na drodze w Żółkiewce. Kamień z tych zaliczek nie otrzymany i niema żadnej gwarancji, że wogóle takowy Sejmik otrzyma. Ogólnie co do wydawanych zaliczek zauważono, że takowe dosyć długo nie regulują się.

Szczegółowe sprawozdanie kasowe zostało sprawdzone t. j. zamknięcie poszczególnych rachunków zapisy w książkach i dowody kasowe, ogólnie nie nasuwają żadnych wątpliwości, prócz rachunkowości budowy drogi Krasnystaw—Żółkiewka która nie była wcale sprawdzoną ponieważ dowody kasowe znajdują się u Sędziego Śledczego.

Sprawozdanie z przedsiębiorstw własnych.

Sprawozdanie cegielni wykazuje różnicę pomiędzy kasowym i rzeczowym zamknięciem około 1.000 zł., a mianowicie: kasowe wykazuje straty, a rzeczowe zyski. Z wyjaśnień pp. Zajceffa i Olesiuka ustalono, że przyczyną tego jest fakt, iż w roku 1923 rachunek cegielni sprzedał rachunkowi budowy domu, cegłę która wówczas jeszcze nie była wyprodukowana.

Sprawozdanie betoniarni.

Wykazuje brak 15 przepustów mostowych, co do których p. Polakowski nie dał należytych wyjaśnień tłómacząc się, iż ewidencję tą prowadzi kancelista p. Wdowicki, który wyjechał w sprawach służbowych do Zamościa.

Produkcja torfu.

Wykazuje znaczne straty i bezcelowość prowadzenia tego przedsiębiorstwa. W obecnym czasie większa część produkcji torfu, około 200 sągów, znajduje się w torfowiskach, bez zabezpieczenia od zepsucia, a w części nawet już jest zepsutą i ogólnie niema nabywcy, W danej sprawie Wydział Powiatowy w roku bieżącym zajął słuszne stanowisko zlikwidowania dalszej eksploatacji torfu.

Wobec powyższych danych Komisja Rewizyjna stawia następujące wnioski:

1. Wydane panu Polakowskiemu zaliczki należy niezwłocznie zlikwidować.
2. Wszelkiego rodzaju zaliczki należy regulować jaknajrychlej.
3. Prowadzenie nadal cegielni we własnym zakresie jako nie dające żadnych korzyści materjalnych zaniechać. Całą gospodarkę cegielni należy gruntownie zbadać i eksploatację tę prowadzić więcej racjonalnie, aby otrzymać pewne zyski.
4. Wyjaśnienie p. Polakowskiego co do brakujących przepustów uważa się za niedostateczne i należałoby, Wydziałowi zwrócić na to uwagę.
5. Całe sprawozdanie kasowe uznać za sporządzone prawidłowo zgodnie z rzeczywistością i takowe przedłożyć Sejmikowi do zatwierdzenia.

Na tem protokół zakończono.

(-) *Jan Wnuk* (-) *Bednarski* (-) *Lewandowski.*

Po wysłuchaniu powyższych sprawozdań Przewodniczący złożył następujące wyjaśnienie w sprawie wykonania wniosków Komisji, a mianowicie. p. Polakowskiemu dano termin na zlikwidowanie zaliczek do dnia 15 maja r. b. że rachunek ilościowy betonów został uzgodniony i przepusty betonowe są wszystkie, że Wydział Powiatowy postanowił cegielnię prowadzić nadal.

Po dyskusji nad sprawozdaniem Sejmik Powiatowy powziął jednomyślną uchwałę № 505 treści następującej:

„Sejmik Powiatowy przyjmuje sprawozdanie z działalności Wydziału za r. 1924, oraz sprawozdanie rachunkowe za tenże okres do zatwierdzającej wiadomości i zgodnie z wnioskiem Komisji Rewizyjnej uważa sprawozdanie za sporządzone prawidłowo i zgodne z rzeczywistością. Wyjaśnienia p. Przewodniczącego w sprawie wniosków Komisji Sejmik Powiatowy uważa za wystarczające".

Następnie zapada jednomyślna uchwała № 506 treści następującej:

„Sejmik Powiatowy w Krasnymstawie uchwala zasiłki udzielane z funduszu stypendjalnego rozdzielić pomiędzy uczniów wszystkich kategorji szkół, a nie tak jak dotąd, wyłącznie pomiędzy uczniów szkół rolniczych".

W następnej uchwale № 507, powziętej jednomyślnie, Sejmik decyduje, co następuje:

„Sejmik Powiatowy w Krasnymstawie akceptuje i postanawia włączyć do budżetu r. 1925 następujące pozostałości budżetowe i zamknięcie rachunków Kasy Powiatowego Zw. Komunalnego w Krasnymstawie z r. 1924, podlegające wydatkowaniu i wpływom w roku 1925, a mianowicie:

Wpływy.

L. p.	Tytuł	§	WYSZCZEGÓLNIENIE	SUMA Zł.	SUMA gr.
1.			Pozostałoć kasowa z r. 1924	11.254	18
			Zaległości podatkowe i opłaty		
2.	III.	5	Koszta kuracyjne dla szpitala w/m za 1923 r.	149	73
3.	III.	9	D-tto 1924 r.	5.613	66
4.	III.	10	„ „ w Żółkiewce	69	62
5.	zał.		Podatek od poręb leśnych za 1923 r.	15	71
6.	III.	11	Specjalne opłaty drogowe od gruntów	18.600	10
7.	III.	11	„ „ od przedsiębiorstw	14	60
8.	VII.	22	Podatek inwestycyjny	1.815	44
9.	IV.	15	„ od alkoholowych wyrobów	990	14
10.	V.	20	„ „ gruntów państwowych	326	03
11.	pozabudżetowe		R-k przekazowy w Banku Spółdzielczym	161	81
12.	„		Pod. od Urżędu Skarbowego w/m 10% wynagrodzonia za wymiar i ściągnięcie 3% pod. od obr. alkoholowego w I półroczu 1924 r.	81	—
13.	„		Za wyroby betonowe od różnych	1.612	61
			Razem . .	40.704	63

Wydatki.

L. p.	Tytuł	§	WYSZCZEGÓLNIENIE	SUMA Zł.	SUMA gr.
1.	IV.	12	Na remont szpitala św. Franciszka	333	93
2.	V.	18	Fundusz stypendjalny za 1924 r.	524	45
3.	VI.	20	Dla Kasy im. Mianowskiego	50	—
4.	VI.	21	Dla Towarzystwa obrony kresów zachodnich	50	—
5.	VI.	23	Na cele pożarnicze	600	—
6.	VI.	29	Składka dla biura Zjazdów Samorządów Ziemskich	200	—
7.	VIII.	32	Na utrzymanie Policji Państw. pozóstałość za rok 1924	16.411	50
8.	pozabudżetowe		Pol. Bankowi Komunalnemu spłata któtkoterm. pożycki	10.000	—
9.	„		Spółdzielni Sejmików i miast d-tto	2.000	—
10.	„		Udział gmin w pod. przemysłowym	805	68
11.	„		„ „ od spożycia	5.345	51
12.	„		„ „ opłatach za przeniesienie prawa własności nieruchomej	336	82
13.	„		„ „ gruntowym	2.040	64
14.	„		Kakie Skarbowej w/m państw. podatek od nieruchm.	1.900	82
15.	„		Fundusz dyspozycyjny Wydziału Powiatowego	105	28
			Razem . .	40.704	63

Punkt 2.

Poseł Wrona referuje sprawę uruchomienia Powiatowej Kasy Oszczędności. Odczytuje wzór statutu tej kasy, zalecony przez Ministerstwo Spraw Wewn. poczem zapada jednomyślna uchwała № 508 treści następującej:

„Sejmik Powiatowy w Krasnymstawie uchwala jednomyślnie założyć Powiatową Kasę Oszczędności. Sejmik Powiatowy odpowiada za całość i bezpieczeństwo funduszów Kasy, tudzież za wypełnianie jej zobowiązań, całym swoim majątkiem i dochodami komunalnemi. Na koszta założenia i urządzenia Kasy

przeznacza się 20.000 złotych (dwadzieścia tysięcy złotych), tytułem pożyczki bezprocentowej płatnej po dojściu funduszu rezerwowego do wysokości 5% ogólnej sumy wkładów. Kwotę powyższą poleca się wstawić do preliminarza budżetowego r. 1925 jako § 47 Działu B. Wydatki nadzwyczajne. Pokrycie osiągnie się kosztem zmniejszenia § 44 „Fundusz do dyspozycji Wydziału Powiatowego" o 5.000 złotych, oraz § 46 Spłaty rat pożyczki i procenty o 15.000 zł. Fundusze Kasy mogą być umieszczone tylko w papierach wartościowych o bezpieczeństwie pupilarnem. Wolna gotówka Kasy może być składana w Banku Polskim, Polskim Banku Komunalnym, Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym i Pocztowej Kasie Oszczędności"

Następnie Sejmik Powiatowy w jednomyślnej uczwale № 509 stanowi:

„Działalność Kasy Oszczędności Powiatowego Związku Komunalnego w Krasnymstawie odbywać się będzie na podstawie

STATUTU

Kasy Pow. Związku Komunalnego w Krasnymstawie.

I. Przepisy ogólne.

Cel.

§ 1.

Kasa Oszczędności pow. Krasnostawskiego, ma na celu uprzystępnienie ludności bezpiecznego i korzystnego umieszczania oszczędności.

Gwarancja.

§ 2.

Kasa Oszczędności iest instytucją powiatową użyteczności publicznej. Fundusze jej winny być przechowywane i zarządzane oddzielnie od funduszów powiatowych. Za całość i bezpieczeństwo funduszów Kasy Oszczędności, oraz za wypełnianie jej zobowiazań Powiatowy Związek Komunalny w Krasnymstawie odpowiada całym swoim majątkiem i wszystkimi dochodami.

Kapitał zakładowy.

§ 3.

Na koszta założenia i urządzenia Kasy, Powiatowy Związek Komunalny w Krasnymstawie przeznasza sumę 20.000 złotych (dwadzieścia tysięcy złotych) tytułem pożyczki bezprocentowej, płatnej po dojściu funduszu rezerwowego do wysokości 5% ogólnej sumy wkładów.

Zarządzanie Kasą.

Skład i kompetencje zarządu.

§ 4.

A) Zarząd Kasy Oszczędności składa się z 6-u członków, wybranych na okres 3 letni przez Sejmik, oraz z dyrektora Kasy. Trzech członków Zarządu Sejmik, wybiera ze swego grona, trzech zaś z pośród obywateli, odpowiadających wymaganiom biernego prawa wyborczego do Rad Miejskich wzgl. Gminnych.

Członkowie Zarządu wybierają z pośród siebie przewodniczącego i jego zastępcę. Wybór przewodniczącego i jego zastępcy podlega zatwierdzeniu Przewodniczącego Wydziału Powiatowego.

B) Krewni i powinowaci do 3 stopnia włącznie nie mogą być jednocześnie członkami Zarządu.

C) Zarząd urzęduje dopóki nowy nie będzie wybrany. W razie ustąpienia któregokolwiek z członków Zarządu przez rezygnację, śmierć lub z innych powodów dokonywany jest wybór uzupełniający na resztę czasu urzędowania ustępującego członka.

D) Nazwiska przewodniczącego Zarządu, jego zastępcy, oraz członków winny być po wyborach podane do wiadomości publicznej (§ 40).

§ 5.

A) Zarząd reprezentuje Kasę Oszczędności we wszystkich jej interesach.

B) Zarząd kieruje sprawami Kasy Oszczędności: określa maksymalną wysokość wkładów (§ 11), oznacza stopę ich oprocentowania (§ 12), terminy wypłat i wypowiedzenia (§ 16), decyduje o sposobie lokaty oszczędności, powierzonych Kasie oraz funduszów własnych w ramach, zakreślonych niniejszym statutem (§§ 25—35), określa wysokość pożyczek, udzielanych zgodnie z przepisami statutu (§§ 27—30), stopę ich oprocentowania i warunki spłaty, uchwala podniesienie w razie potrzeby funduszu rezerwowego, sprzedaż lub zastaw papierów wartościowych i zaciągnięcie pożyczki (§ 33), wprowadza udogodnienie dla wkładców i środki popierania rozwoju oszczędności wedle swego uznania (§§ 21—24 i 34), przedsiębierże środki, zmierzające ku utrzymaniu i rozwojowi Kasy Oszczędności oraz jej bezpieczeństwa.

C) Zarząd przestrzega by wszystkie czynności Kasy Oszczędności odbywały się zgodnie ze statutem i obowiązującemi ustawami, układa regulaminy i przepisy wykonawcze, określające sposób załatwiania interesantów i operacji, w zakres działalności Kasy wchodzących.

D) Zarząd sprawdza stan Kasy i jej funduszów oraz zdaje z rewizji oprawozdanie Wydziałowi Powiatowemu, któremu składa również sprawdzone przez siebie bilanse miesięczne i roczne.

E) Zarząd układa budżet Kasy podlegający zatwierdzeniu Sejmiku i uchwala konieczne wydatki nadzwyczajne, nieprzewidziane w budżecie z obowiązkiem przedstawienia umotywowanego sprawozdania Sejmikowi.

§ 6.

A) Przewodniczący lub jego zastępca czuwa nad prawidłowym biegiem prac Zarządu i przestrzega wykonania uchwał.

B) Przewodniczący lub jego zastępca reprezentuje Zarząd nazewnątrz, występuje w jego imieniu w stosunku do władz i osób prywatnych, oraz podpisuje imieniem Zarządu wszelkie publikacje.

C) Zobowiązania Kasy, jak również plenipotencje, winny być zaopatrzone w podpisy przewodniczącego lub jego zastępcy i dyrektora, oraz w pieczęć urzędową Kasy. Korespondencję bieżącą Kasy podpisuje jej dyrektor.

D) Wspomniana w ust. C. pieczęć Kasy ma w toku napis: „Kasa Oszczędności powiatu Krasnostawskiego" wewnątrz zaś herb powiatu.

§ 7.

A) Posiedzenia Zarządu odbywają się conajmniej raz na miesiąc, a w miarę potrzeby i częściej, na pisemne zaproszenie Przewodniczącego.

Terminy posiedzeń Zarządu oraz porządek dzienny obrad winny być komunikowane Przewodniczącemu Wydziału Powiatowego.

B) Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Przewodniczącemu Wydziału Powiatowego przysługuje prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał Zarządu.

Uchwały Zarządu są zamieszczane w protokule posiedzenia, który podpisują obecni.

C) Dla prawomocności uchwały niezbędną jest obecność na posiedzeniu przewodniczącego lub jego zastępcy i przynajmniej trzech członków Zarządu.

D) W razie zgłoszenia sprzeciwu ze strony Przewodniczącego Wydziału Powiatowego, Zarządowi przysługuje prawo odwołania się w terminie 2 tygodniowym do Sejmiku z umotywowanem przedstawieniem, do którego winien być dołączony również odpis protokułu posiedzenia.

§ 8.

A) Wprowadzanie uchwał Zarządu w wykonanie, zawiadywanie Kasą Oszczędności i prowadzenie czynności bieżących, jak przyjmowanie wkładów, załatwianie wkładców i dłużników i t. p. należy do dyrektora Kasy.

B) Dyrektor Kasy nadzoruje czynności jej urzędników przestrzega ścisłego wykonywania przez nich przepisów statutu, regulaminów i instrukcji służbowych, wydanych przez Zarząd i sprawdza prawidłowość rachunkowości i kontroli Kasy.

C) Dyrektor sporządza i przedkłada Zarządowi Kasy sprawozdania miesięczne i roczne, oraz opracowuje na posiedzenia Zarządu wnioski w sprawach lokat, pożyczek i w kwestjach administracyjno gospodarczych Kasy.

D) Pozatem dyrektor wykonywuje wszelkie obowiązki, wynikające z tytułu jego kierowniczego stanowiska względem personelu Kasy i z obowiązków członka jej Zarządu.

Urzędnicy Kasy.

§ 9.

A) Czynności Kasy Oszczędności są załatwiane przez urzędników według instrukcji, wydanej przez Zarząd pod bezpośrednim nadzorem i kierownictwem dyrektora.

B) Urzędników Kasy mianuje się na przedstawienie Zarządu w porządku (art. 44 Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej z dn. 4 lutego 1919 r.)

C) Pod względem stanowiska służbowego wynagrodzenia, emerytur i zapomóg urzędnicy Kasy są zrównani z urzędnikami Powiatowego Związku Komunalnego.

§ 10.

A) Osoby biorące udział w zarządzaniach Kasą i w jej rewizjach obowiązane są do jaknajściślejszego przestrzegania tajemnicy służbowej.

B) Urzędnikom Kasy zabrania się udzielania jakichkolwiek wiadomości o wkładcach i o ich wkładach, z wyjątkiem wypadków w prawie przewidzianych.

III. Operacje Kasy.

Przyjmowanie wkładów.

§ 11.

A) Kasa przyjmuje wkłady od osób prywatnych od gmin, związków, stowarzyszeń i instytucji charakteru społecznego lub dobroczynnego, oraz kapitały nieletnich.

B) Osoby prywatne i prawne mogą składać oszczędności nietylko na własne imię, lecz również na rachunek osób trzecich.

C) Wkłady złożone w Kasie bez zastrzeżenia uważa się za otwarte, t. zn. wypłaty ich dokonywa się w myśl przepisów § 16 i ust. A. § 17, wkłady, których wypłata została ograniczona zastrzeżeniami, uważa się za warunkowe i do nich stosują się przepisy § 18.

D) Najmniejszą kwotą, jaką Kasa Oszczędności przyjmuje jest 1 zł.: najwyższą wysokość wkładu na rachunku jednej osoby określa Zarząd i ogłasza w sposób przewidziany w § 40.

Oprocentowanie.

§ 12.

A) Wysokość stopy procentowej w zależności od wysokości wkładów określa Zarząd na podstawie oceny stosunków pieniężnych i podaje do wiadomości publicznej (§ 40).

B) O każdej zmianie stopy procentowej Kasa winna podać do wiadomości publicznej dwukrotnie z przerwą dwutygodniową zgodnie z § 40 statutu.

Zmiana stopy procentowej wchodzi w życie w terminie, podanym w ogłoszeniu i nie może być stosowana wstecz.

C) Nieodebranie wpładów przed ogłoszonym terminem uważa się za zgodę na zmianę stopy procentowej.

D) Przy obliczaniu procentów nie bierze się w rachubę dnia wpłaty i odbioru wkładu, ani bezpośrednio następującego względnie poprzedzającego dnia świątecznego, procent oblicza się od pełnych złotych; rok oblicza się na 360 dni.

E) Od wkładów odebranych przed upływem 15 dni po złożeniu Kasa procentu nie dolicza, z wyjątkiem instytucji wspomnianych w ustawie A. którym Zarząd może przyznać oprocentowanie za czas krótszy.

F) Oprocentowanie wkładów wypowiedzianych ustaje po upływie terminu wypowiedzenia. O ile na 3 dni przed upływem tego terminu nastąpi cofnięcie wypowiedzenia, oprocentowanie wkładu przerwie nie ulega.

G) Przy obliczaniu procentów ułamki groszów odrzucają się.

Kapitalizowanie procentów.

§ 13.

A) W końcu roku kalendarzowego procent doliczą się do kapitału i razem z nim podlega dalszemu oprocentowaniu.

B) O ile wkład jednej osoby przekracza maksymalną wysokość kwoty, o której mowa w ust. D. § 11 to nadwyżka oprocentowaniu niepodlega, o ile nie było odmiennej umowy.

Przedawnienia.

§ 14.

A) O ile wkładca w ciągu lat 30 nie przedstawi książeczki oszczędnościowej w Kasie, oprocentowanie ustaje, a wkład po uprzedniem trzykrotnem w odstępach miesięcznych ogłoszeniu w pismach na koszt wkładcy, przekazuje się Wydziałowi Powiatowemu w Krasnymstawie na cele użyteczności publicznej.

Przedawnienie wkładów warunkowych liczy się od daty upływu terminu zastrzeżenia.

B) Zarządowi przysługuje prawo zezwolenia w poszczególnych wypadkach na przyjmowanie wkładów nie podlegających przepisom niniejszego paragrafu.

Książeczki.

§ 15.

A) Każdy wkładca otrzymuje przy złożeniu pierwszego wkładu książeczkę oszczędnościową, zaopatrzoną w podpisy i pieczęć przewidziane w ust. C. § 6. niniejszego statutu.

B) Na pierwszej stronicy książeczki winny być zaznaczone: numer otworzonego w Kasie rachunku wkładcy, jego imię i nazwisko, zawód i adres oraz stopa oprocentowania.

C) Książeczka winna zawierać drukowany statut jak również i tablicę do obliczania procentów.

D) Wkładca nie może posiadać więcej, niż jedną książeczkę oszczędnościową.

E) Książeczka winna być przedstawiana przy każdem składaniu wypowiedzeniu lub odbiorze pieniędzy.

F) Każdy zapis w książeczce winien być opatrzony podpisami dyrektora, względnie kontrolera i kasjera.

G) Procenty za ubiegły rok operacyjny dopisuje się w książeczce do kapitału przy pierwszem złożeniu lub odbiorze pieniędzy po zamknięciu roku operacyjnego.

Wkładca może jednak żądać dopisania procentów natychmiast po zamknięciu rachunków rocznych.

H) Przy wypłacaniu całego wkładu Kasa książeczkę zatrzmuje, potrącając za nią 1 złoty.

Zwrot wkładów.

§ 16.

A) Kasa uskutecznia tylko jedną wypłatę w ciągu jednego dnia z tej samej książeczki.

B) Zwroty wkładów, złożonych w Kasie Oszczędności, oraz przypadających od nich procentów uskuteczniane są na żądanie okaziciela książeczki oszczędnościowej w następujących rozmiarach i terminach:

1. do wysokości 500 zł. bez wypowiedzenia, jednak z zastrzeżeniem, że ogólna suma podniesiona bez wypowiedzenia w przeciągu tygodnia nie może przekraczać 5.000 zł.
2. od 500 do 5.000 zł. za wypowiedzeniem 8-io dniowem
3. od 5.000 do 10.000 zł. za wypowiedzeniem 14 dniowym
4. powyżej 10.000 zł. za wypowiedzeniem 3 tygodniowym.

Terminy wypowiedzenia mogą być zmienione na mocy uchwały zarządu. Każda zmiana winna być podana do wiadomości publicznej (§ 40).

C) Wypowiedzenie może być dopełnione bądź ustnie, z zaznaczeniem go w książeczce oszczędnościowej przez odpowiedniego urzędnika Kasy, bądź przez zawiadomienie piśmienne.

D) Wypowiedzenie ustaje o ile wkład nie został podniesiony w ciągu 3 dni po terminie. Nowe wypowiedzenie może być uczynione dopiero po upływie terminu wypowiedzenia poprzedniego.

E) Zarządowi przysługuje prawo odstępowania w poszczególnych wypadkach od wskazanych w ust. B. terminów wypowiedzenia i natychmiastowego wypłacenia żądanych sum, wkładcy jednak nie są uprawnieni do żądania wypłaty niezwłocznej.

F) Kasie również przysługuje w stosunku do wkładów prawo wypowiadania na warunkach, wymienionych w powyższych ustępach. Wypowiedzenie uskutecznia się drogą zawiadomienia piśmiennego lub jeżeli to jest niemożliwe drogą dwukrotnego w odstępach 4 tygodniowych ogłoszenia w pismach (§ 40).

§ 17.

A) Kasa uważa każdego kto w celu odebrania wkładu lub odsetek okaże książeczkę oszczędnościową, za właściciela lub upoważnionego pełnomocnika tegoż o ile wypłaty nie tamują przepisy zawarte w ust. B. C. i D. niniejszego paragrafu, oraz w §§ 18, 19 i 20.

Kasa ma prawo—lecz nie jest obowiązana, zażądać od okaziciela książeczki udowodnienia praw odbioru wkładu.

Wypłacenie wkładu okazicielowi książeczki zwalnia Kasę od zobowiązania względem wkładcy.

B) Wkładca może zażądać by kasa dokonywała wypłat tylko jemu lub osobie przez niego wskazanej, albo jego prawonabywcom. W takim wypadku winno być zanotowane w książeczce oszczędnościowej następujące zastrzeżenie:

„Odbiór kapitału i procentów zastrzeżono dla . . . . lub osoby przez ni . . do tego upoważnionej".

Wypłaty z książeczek opatrzonych tego rodzaju zastrzeżeniem, mogą być uskuteczniane tylko osobom uprawnionym za okazaniem stosownej legitymacji.

C) Wkłady złożone dla osób pozostających pod opieką, winny być opatrzone stosownem zastrzeżeniem w książeczce oszczędnościowej i w rachunku Kasy.

Wypłaty z nich mogą być dokonywane jedynie na ręce opiekuna za zezwoleniem Rady Familijnej. Uchylenie zastrzeżenia odnośnie do takiej książeczki może nastąpić tylko na mocy otrzymanego bezpośrednio od Rady Familijnej zezwolenia.

D) Zakaz sądowy wypłaty wkładu wstrzymuje wypłatę kapitału i procentów. W wypadkach przyznania wkładu lub jego części osobom trzecim na drodze sądowej lub postępowania spadkowego wypłata kapitału i procentów może nastąpić tylko zgodnie z obowiązującemi przepisami prawa.

Wkłady warunkowe.

§ 18.

A) Na żądanie wkładcy lub posiadacza książeczki oszczędnościowej wypłata wkładu, dowolnej jego części lub odsetek może być wstrzymana na pewien okres czasu, nie dłuższy jednak nad lat 30 lub uwarunkowana ściśle określonemi okolicznościami jak np. dojście do pełnoletności, ukończenie szkoły, wstąpienie w związki małżeńskie i t. p.

B) Zastrzeżenie o warunkach wypłaty wkładu lub jego części winno być odnotowane w książeczce oszczędnościowej przez Kasę.

C) Wypłata wkładu warunkowego może być dokonaną w razie ziszczenia się warunku, zaznaczonego w zastrzeżeniu, lub w razie stwierdzonej dowodem urzędowym niemożliwości spełnienia zastrzeżonego warunku.

D) Cofnięcie warunków wypłaty wkładu jest możliwe jedynie za zgodą zarządu Kasy.

Legitymacja.

§ 19.

A) Dla zabezpieczenia wkładu od podniesienia przez osoby nieuprawnione wkładca może otrzymać z Kasy legitymację do książeczki oszczędnościowej.

B) O wydaniu legitymacji winna być uczyniona w książeczce adnotacja.

C) Wkłady z książeczek oszczędnościowych, do których zostały wydane legitymacje, mogą być wypłacane jedynie za okazaniem książeczki i legitymacji jednocześnie.

D) W razie zgubienia legitymacji wypłata wkładu ulega wstrzymaniu do czasu odnalezienia legitymacji lub otrzywania duplikatu.

E) Wydanie duplikatu legitymacji zgubionej może być uskutecznione jedynie po zameldowaniu w Kasie o zgubieniu i trzykrotnem ogłoszeniu o tem w pismach (§ 40).

§ 20.

A) W razie zgubienia książeczki oszczędnościowej opatrzonej zastrzeżeniem wspomnianej w ustępie B. § 17 wkładca winien zawiadomić Kasę, która ogłasza o tem na koszt jego w pismach miejscowych (§ 40) a po upływie 15 dni od daty ogłoszenia książeczkę unieważnia i wydaje nową.

B) W razie zgubienia lub zniczczenia książeczki oszczędnościowej nieopatrzonej zastrzeżeniem, wspomnianem w ustępie B. § 17 wkładca winien zawiadomić Kasę oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach (Dz. U. № 67 poz. 406) wnieść podanie do właściwego Sądu Okręgowego z żądaniem wzbronienia wypłaty wkładu okazicielowi zgubionej książeczki. Wydanie nowej książeczki lub wypłata wkładu może nastąpić w myśl tejże ustawy po otrzymaniu od sądu decyzji unieważniającej zgubioną książeczkę.

C) W razie częściowego nieistotnego zniszczenia książeczki od uznania zarządu Kasy należy skierować wkładcę na drogę sądową podług przepisów powołanej wyżej Ustawy lub też wydać mu nową książeczkę.

IV. Udogodnienia dla wkładców.

Oddziały i agentury.

§ 21.

A) Zarząd Kasy może za zgodą Wydziału Powiatowego i zezwoleniem Władzy nadzorczej otwierać w obrębie powiatu oddziały oraz agentury.

B) W oddziale powinno być conajmniej dwóch urzędników do których stosują się w całej rozciągłości przepisy § 9 i 10 niniejszego Statutu.

C) Oddziały Kasy Oszczędności mogą:
1. przyjmować wkłady
2. wypłacać wkłady oraz przypadające od nich procenty
3. przyjmować wypowiedzenia wkładów
4. przyjmować książeczki oszczędnościowe celem dopisania procentów.

D) Agentury mogą przyjmować wkłady na książeczki do wysokości 1.000 zł. za pokwitowaniem, opatrzonem pieczęcią Kasy i podpisem agenta. Agentura obowiązana jest w ciągu tygodnia przesłać wkład z książeczką do centrali, która po dokonaniu zapisu niezwłocznie zwraca książeczkę agenturze dla doręczenia wkładcy. W ciągu miesiąca od daty złożenia książeczki oszczędnościowej w agenturze wkładca winien ją odebrać za zwrotem pokwitowania. Do tego terminu służy mu prawo reklamacji na wszelkie nieprawidłowości. Zarządzający agenturą może od okaziciela pokwitowania zarządać wylegitymowania się z jego posiadania.

E) Oprocentowanie wkładu rozpoczyna się w tydzień po wniesieniu go do agentury.

F) Wypłat agentura dokonywać nie może, natomiast jest uprawniona do przyjmowania zleceń dopisania procentów.

G) Wydział Powiatowy powierza agentury na wniosek Zarządu osobom, przedstawiającym odpowiednią gwarancję. Nazwiska ich powinny być podane do wiadomości publicznej (§ 40).

Obroty za pośrednictwem poczty.

§ 22.

A) Wkłady, wypowiedzenia i zwroty mogą być uskuteczniane za pośrednictwem poczty na koszt i ryzyko wkładcy, przyczem Kasa jest uprawniona do potrącania z wkładów poniesionych przez siebie kosztów.

B) Przy składaniu pierwszego wkładu należy podać nazwisko, na jakie książeczka ma być wystawiona oraz adres wkładcy. Książeczkę przesyła się jako przesyłkę poleconą wkładcy lub osobie, przez niego wskazanej.

C) Kasa nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za prawidłowość obrotów tego rodzaju,

D) Przy dalszych wkładach należy nadsyłać książeczkę, którą po dokonaniu zapisu zwraca się wkładcy jako posyłkę poleconą.

E) Przy częściowem lub całkowitem podniesieniu wkładu przez pocztę wkładca winien nadesłać razem z książeczką podpisane przez siebie pokwitowanie poczem otrzymuje jako przesyłkę wartościową kwotę pokwitowania wraz z książeczką w której zaznaczono fakt wypłacenia. Jeżeli pieniądze mają być przesłane osobie trzeciej, należy zaznaczyć to w pokwitowaniu.

Obrót czekowy i przekazowy zarządzanie papierami.

§ 23.

Kasa może dla wygody wkładców:
1. wprowadzić rachunki bieżące zwyczajne i przekazowe
2. przyjmować od wkładców papiery wartościowe na przechowanie i zarządzać niemi na warunkach ustanowionych przez Zarząd
3. dokonywać zakupu i sprzedaży papierów wartościowych o bezpieczeństwie pupilarnem na rachunek i zlecenie wkładcy.

Wynajmowanie kasetek (safes)

§ 24.

Kasa jest uprawniona do wynajmowania kasetek w swych szafach bezpieczeństwa (safes) gminom, stowarzyszeniom, instytucjom publicznym i osobom prywatnym na warunkach ustanowionych przez Zarząd.

V. Użycie funduszów.

Lokacje.

§ 25.

Fundusze Kasy mogą być lokowane:
1. w papierach wartościowych (§ 26)

2. w pożyczkach państwowych i komunalnych (§ 27)
3. w pożyczkach na zastaw (§ 28)
4. w pożyczkach na weksle
5. w pożyczkach udzielonych gminom lub miejskim kasom oszczędnościowym
6. przejściowo na rachunku bieżącym w Banku Polskim i w Bankach prywatnych (§ 29)
7. na hipotekach (§ 30)
8. w realnościach, nabytych dla własnego użytku Kasy, lub z licytacji przy sprzedaży przymusowej realności, obciążonej pożyczką Kasy (§ 31).

Papiery wartościowe.

§ 26.

Fundusze Kasy mogą być umieszczane tylko w papierach wartościowych o bezpieczeństwie pupilarnem.

Pożyczki komunalne.

§ 27.

A) Powiatom, gminom miejskim i wiejskim oraz innym związkom prawa publicznego mogą być udzielone pożyczki nie dłuższe nad lat 10 i spłacane ratami.

B) Ogólna suma pożyczek tej kategorji nie może przewyższać 25% wkładów Kasy.

C) Zakup obligacji Powiatowego Związku Komunalnego w Krasnymstawie uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

D) Kasom Oszczędnościowo-Pożyczkowym gminnym lub miejskim mogą być udzielane pożyczki na przeciąg lat 2 z warunkiem uprzedniego uzyskania uchwały Zebrania gminnego lub Rady Miejskiej o przyjęciu przez odnośną gminę lub miasto gwarancji za spłatę w terminie pożyczki i procentów.

Pożyczki.

§ 28.

A) Kasa wydaje pożyczki na weksle krótkoterminowe o 2 podpisach osób majątkowo odpowiedzialnych.

B) Kasa wydaje pożyczki na zastaw:
1. papierów wartościowych, oznaczonych w § 26
2. książeczek oszczędnościowych innych instytucji oszczędnościowych państwowych i komunalnych
3. sum hypotecznych, lokowanych zgodnie z przepisami § 30.

C) Na zastawionych walorach (p. p. 1 i 2) Kasie przysługuje pierwszeństwo przed wszelkimi innymi wierzycielami.

D) Ogólna suma wyszczególnionych w p. A. pożyczek nie może przekraczać 50% wkładów Kasy.

Przejściowe składania gotowizny.

§ 29.

Wolna gotowizna Kasy może być składana:
a. w Banku Polskim
b. w innych instytucjach finansowych, zgodnie ze wskazaniami Władzy Nadzorczej.

Pożyczki hipoteczne.

§ 30.

A) Pożyczki hipoteczne, za spłatą jednorazową lub amortyzacyjną z terminem do lat 10 mogą być udzielane na realności położone w obrębie powiatu Krasnostawskiego i posiadające własną, uregulowaną hypotekę oraz przedstawiające dostateczne zabezpieczenie wypożyczonej kwoty.

B.) Warunki, na jakich pożyczka hipoteczna może być udzielona określa Zarząd. W każdym razie pożyczka winna się mieścić w pierwszej połowie faktycznej wartości nieruchomości i nie może być udzielona:
1. na place niezabudowane
2. na realności, których stan wskutek użytkowania stale się pogarsza.

C) Ogólna suma pożyczek hypotecznych nie może przenosić 25% funduszów Kasy.

Zakup realności.

§ 31.

A) Zakup realności może nastąpić w przypadku, kiedy realność obciążona wierzytelnością Kasy ma być sprzedana w drodze licytacji, a zachodzi obawa że wierzytelność Kasy nie znajdzie pokrycia w najwyższem zaofiarowaniu.

B) Realność, tą drogą nabyta, winna być, o ile możności bez straty, w najkrótszym czasie sprzedana.

C) Oprócz powyższego wypadku Kasa Oszczędności może nabywać realności tylko dla własnego użytku z funduszu rezerwowego, za uprzedniem zezwoleniem Władzy Nadzorczej.

Przechowywanie walorów.

§ 32.

Gotowizna Kasy, dokumenty, papiery wartościowe i oddzielnie od nich kupony winny być przechowywane pod wspólnem zamknięciem trzech urzędników Kasy lub też w instytucjach, wymienionych w § 29 niniejszego Statutu.

Pożyczki Kasy.

§ 33.

A) W razie chwilowej potrzeby pieniężnej Zarząd może celem uzyskania niezbędnej gotowizny, zarządzić sprzedaż lub zastawienie papierów wartościowych, cesję lub obciążenie kaucją sum hipotecznych, albo zaciągnąć pożyczkę z funduszów powiatowych do wysokości 5% ogólnej sumy wraz z odsetkami.

B) Zarząd obowiązany jest dopilnować niezwłocznego zwrotu zaciągniętej pożyczki skoro tylko stan Kasy na to pozwoli.

C) Papiery, stanowiące lokatę funduszu rezerwowego mogą być zastawione o tyle tylko, o ile chodzi o pokrycie wydatków, które winny być zgodnie z § 37 poniesione z funduszu rezerwowego.

VI. Środki popierania oszczędności.

Skarbonki, marki oszczędnościowe, premja.

§ 34.

Celem popierania i ułatwiania oszczędzania Zarząd może na warunkach przez siebie określonych wypożyczać skrbonki, wydawać marki oszczędności, ustanawiać premia za pilne oszczędzania i przedsiębrać inne środki, jakie uzna za pożyteczne.

VII. Rewizje. zamknięcie rachunków i sporządzanie bilansu Kasy.

Rewizje.

§ 35.

A) Kasa oszczędności winna być sprawdzane przez Zarząd przynajmniej raz na miesiąc.

B) Niezależnie od tego, Zarząd Kasy winien dokonać przynajmniej raz do roku rewizji nagłej, celem sprawdzenia stanu majątku, całości i bezpieczeństwa funduszów, papierów wartościowych, sum hipotecznych oraz wszelkich walorów Kasy.

C) Wydział Powiatowy w Krasnymstawię jest obowiązany dokonywać ze swej strony rewizji nadzwyczajnych.

D) Władzy nadzorczej przysługuje również prawo dokonywania rewizji Kasy przez delegowanych do tego urzędników.

E) O dokonaniu rewizji spisuje się protokuł, którego jeden egzemplarz winien być przedstawiony Wydziałowi pwwiatowem u, drugi zaś zachowany w Kasie.

Zamknięcie rachunków.

§ 36.

A) Rokiem operacyjnym jest rok kalendarzowy. W końcu roku operacyjnego Kasa Oszczędności zamyka rachunki i nie później, jak dnia 15-go marca, podaje zamknięcie rachunków do wiadomości Zarządu Kasy, który po sprawdzeniu przedstawia do zatwierdzenia Wydziałowi Powiatowemu Sejmiku poczem zamknięcie to podaje się do wiadomości Władzy Nadzorczej.

B) Wyniki zamknięcia rachunków winny być podane do wiadomości publicznej (§ 40).

C) Po zamknięciu rachunków winny być sporządzone wyciągi z ksiąg Kasy według numerów rachunków, uwidaczniające wkładcom stan ich rachunków w końcu roku. Wkładcom wolno w każdej chwili porównywać stan książeczki oszczędnościowej ze stanem odpowiedniego rachunku ksiąg Kasy.

Rezerwy, zyski, sumy przekazywane na cele użyteczności publicznej.

§ 37.

A) W zamknięciu rocznem rachunków Kasy, wartość papierów procentowych winna być podana według ostatniego kursu dziennego roku operacyjnego, jednakże nie wyżej ceny kupna.

B) Na pokrycie możliwych strat tworzy się rezerwa strat kursowych i fundusz rezerwowy, zarządzane i księgowane oddzielnie od innych funduszów Kasy.

C) Rezerwa strat kursowych tworzy się z zysków na kursie otrzymanych przy sprzedaży lub wylosowaniu papierów wartościowych i służy na pokrycie strat kursowych.

D) Fundusz rezerwowy tworzy się z zysków ogólnych, wykazanych w ciągu roku, pozostałych po pokryciu wszystkich kosztów administracyjnych, po wypłacie premji za pilne oszczędzanie i po uzupełnieniu rezerwy strat kursowych.

Narastające od funduszu rezerwowego odsetki nie mogą być zaliczane do zysku rocznego, lecz winny być w całości dopisywane do funduszu rezerwowego, dopóki tenże nie dosięgnie 5% ogólnej sumy wkładów i przypadających za nie odsetek.

E) Po dojściu funduszu rezerwowego do 5% ogólnej sumy wkładów wraz z procentami odsetki od niego dolicza się do ogólnych zysków Kasy i z tej sumy za zgodą Władzy Nadzorczej przechodzi do dyspozycji Wydziału Powiatowego, na cele użyteczności publicznej połowa, o ile fundusz rezerwowy wynosi więcej niż 5, a mniej niż 10% ogólnej sumy wkładów i przypadających za nie odsetek.

Sumy przypadające na cele użyteczności publicznej, pozostają w Kasie do chwili wydatkowania ich na te cele przez Wydział Powiatowy.

VIII. Postanowienie końcowe.

Zmiana Statutu.

§ 38.

A) Wprowadzanie zmian do statutu niniejszego zastrzega się Władzy Nadzorczej, może to nastąpić także na wniosek Sejmiku.

B) O dokonanej zmianie winno być podane do wiadomości publicznej (§ 40). W zawiadomieniu winien być wyraźnie zaznaczony termin wejścia w życie dokonanych zmian i zastrzeżenie o rozciągnięciu ich działania na wszystkich wkładców, którzy nie wypowiedzą wkładów zgodnie z przepisem § 16.

Likwidacja Kasy.

§ 39.

A) Władzy Nadzorczej przysługuje prawo zarządzenia likwidacji Kasy Oszczędności z inicjatywy własnej lub na wniosek Sejmiku. Decyzję o likwidacji Kasy należy podać do wiadomości publicznej (§ 40) trzykrotnie w odstępach czterotygodniowych.

B) Wkłady, niepodniesione po ukończeniu likwidacji winny być zdeponowane na koszt i ryzyko wkładcy w Banku Polskim.

C) Fundusz rezerwowy, na straty kursowe i nadwyżka zysków, przekazana Wydziałowi Powiatowemu winny być obrócone na miejscowe cele użyteczności publicznej.

Publikacje.

§ 40.

Wszystkie publikacje Kasy Oszczędności winny być uskuteczniane za zośrednictwem pism perjodycznych, oznaczonych przez Zarząd oraz przez wywieszenie odpowiednich obwieszczeń w lokalach Kasy, jej oddziałów i agentur.

Nadzór państwowy.

§ 41.

Nadzór nad czynnościami Kasy sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Wejście w życie Statutu.

§ 42.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Władze Nadzorcze.

W następnej uchwale № 510 zapadłej jednomyślnie Sejmik Powiatowy decyduje.

„Sejmik Powiatowy w Krasnymstawie wybiera przez aklamację do Zarządu Kasy Oszczędności na okres trzyletni (ust. A. § 4 Statutu Kasy) p. p.

1) Józefa Karwana z Krasnegostawu, 2) Kazimierza Łozę z Siennicy-Królewskiej gm. Rudka 3) Mar-

ka Małysza ze Średniej Wsi gm. Żółkiewka, 4) Pawła Nizioła z Tarzymiech gm. Izbica, 5) Jana Poniewozika z Giełczwi gm. Wysokie, 6) Wojciecha Szczepaniaka z Wielkopola gm. Gorzków.

Równocześnie Sejmik Powiatowy przyjmuje następujący preliminarz budżetowy Kasy na okres od dnia 1/V—31/XII 1925 r.

Przychód.

Pożyczka Sejmiku Powiatowego na koszty organizacyjne	20.000 zł.

Rozchód.

Urządzenie biura Kasy (kasa ogniotrwała i in.)	2.000 zł.
Druki i księgi	1.000 zł.
Fundusz rezerwowy.	17.000 zł.
Razem	20.000 zł.

UWAGA: Prace organizacyjne prowadzi personel biura Wydziału Powiatowego.

Poczem w jednomyślnej uchwale № 511 postanowiono co następuje:

„Sejmik Powiatowy wzywa Zarząd Kasy Oszczędności aby w porozumieniu z Wydziałem Powiatowym, wystąpił do Banku Polskiego o złożenie wkładu w Kasie w wysokości 40.000 zł. i z takim samym wnioskiem do Banku Gospodarstwa Krajowego, oraz aby uzyskał dla Kasy przedstawicielstwo na powiat Krasnostawski Państwowego Banku Rolnego.".

Punkt 3.

Przewodniczący powiadamia, że na dzień 12 maja mają być wykończone szkice do projektu budowy szkoły rolniczej i że po tym terminie będzie można rozpocząć starania o pożyczkę państwową.

Sejmik Powiatowy jednomyślnie w uchwale № 512 postanawia:

„Sejmik Powiatowy w Krasnymstawie na posiedzeniu dnia 25 kwietnia 1925 r. w obecności 27 delegatów na 32 członków na ogólną ilość stanowiących w myśl art. 29 Dekretu o tymczasowej ordynacji powiatowej dla obszaru Polski b. zaboru rosyjskiego (Dz. Praw z 1919 r. № 13 poz. 141) liczbę dostateczną dla powzięcia niniejszej uchwały, jednomyślnie uchwalił:

1. zaciągnąć w imieniu i na rzecz Powiatowego Związku Komunalnego w Krasnymstawie państwową długoterminową 3 procentową pożyczkę w sumie 200.000 zł. (dwieście tysięcy złotych) przyznaną temuż Związkowi Komunalnemu zgodnie z art. 6 poz. 2 Ustawy z dnia 9/VII 1920 r. o Ludowych Szkołach Rolniczych (Dz. Ust. z r. 1920 № 62 poz. 398) przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych na pokrycie połowy ogólnej sumy kosztów budowy i urządzenia publicznej ludowej szkoły Rolniczej w Krasnymstawie pow. Krasnostawskiego, według planu i kosztorysów zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

2. z tytułu powyższej pożyczki przyjąć następujące zobowiązania i warunki:

a) otrzymaną pożyczkę Krasnostawski Powiatowy Związek Komunalny obowiązany jest zwrócić Skarbowi Państwa bez wezwania i stawiania w zwłoce w ciągu lat dwudziestu, licząc od dnia 2 stycznia roku następującego po ukończeniu budowy szkoły, nie później jednak jak do dnia 2.I 1944 r. w równych rocznych, ratach, płatnych w Powiatowej Kasie Skarbowej w Krasnymstawie 2 stycznia każdego roku, poczynając od roku następującego po ukończeniu budowy, lub w każdym razie od stycznia 1928 r. gdyby przed tym terminem budowa szkoły nie została ukończona,

b) zapożyczona suma 200.000 zł. ulega oprocentowaniu w stosunku trzech od sta rocznie, które to odsetki biegną od dnia wypłaty pożyczki i będą płatne w ratach półrocznych, obliczanych każdorazowo od niespłaconej części pożyczki, pierwsza rata procentów będzie płatna w dn. 2/I 1928 r. i zawierać będzie prócz procentów obliczonych z góry za rozpoczynające się półrocze, nadto procenty za czas od dnia wypłaty pożyczki:

c) zapożyczona suma użyta być może wyłącznie tylko na budowę i urządzenie publicznej szkoły rolsiczej w Krasnymstawie i tylko pod warunkiem, że równocześnie z otrzymaniem państwowej pożyczki na tenże cel zostanie wyasygnowana z własnych funduszów Krasnostawskiego Powiatowego Związku Komunalnego suma w wysokości 1/2 otrzymanej pożyczki.

d) Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych przysługuje prawo wglądu w bieg robót oraz baczenie aby budowa była wykonana ściśle według zatwierdzonego planu i kosztorysu i ewentualne ich zmiany ulegają zatwierdzeniu przez Min. Roln. i D. P. lub za jego zgodą przez miejscowe organy Ministerstwa Robót Publ.

e) w razie zużytkowania pożyczki w całości lub części na inne prócz wskazanych powyżej cele, całkowita niespłacona część pożyczki mimo nienastąpionego terminu staje się niezwłocznie wymagalną, prócz określonego powyżej oprocentowania w stosunku 3 procent, Związek Komunalny płaci od sumy zużytkowanej w sposób niezgodny z przeznaczeniem % obliczonych od dnia otrzymania pożyczki do dnia całkowitego jej zwrotu,

f) Sejmik Powiatu Krasnostawskiego gwarantuje terminową spłatę powyższej pożyczki i wykonanie przyjętych z jej tytułu warunków i zobowiązań całym ruchomym i nieruchomym majątkiem oraz wszystkimi dochodami Krasnostawskiego Powiatowego Związku Komunalnego.

Uchwała niniejsza na mocy p. 4 art. 47 Dekretu o tymczasowej ordynacji powiatowej wymaga zatwierdzenia Ministra Spraw Wewnętrznych".

Następnie w jednomyślnej № 513 Sejmik Pow. stanowi, co następuje:

„Sejmik Powiatowy w Krasnymstawie, nawiązuje do uchwał poprzednich o budowie szkoły rolniczej postanawia przystąpić w r. 1925 do rozpoczęcia budowy szkoły rolniczej męskiej. Na cel powyższy zużytkowana będzie kwota 25.000 zł. (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) (§§ 12 i 13 tyt. III preliminowana na r. 1925).

Następnie zaś Sejmik Powiatowy zobowiązuje się powziąć uchwałę o dalszem na budowę szkoły kredycie aż do wysokości 1/4 ogólnej sumy kosztów budowy według projektu i kosztorysu, zatwierdzonego przez Min. Rol. i D. P. Ruwnocześnie Sejmik Powiatowy uchwala zwrócić się do tegoż Ministerstwa z prośbą o wyasygnowanie w r. b. zaliczki w wysokości 1/4 sumy kosztów budowy według kosztorysu i o udzielenie długoterminowej 3 procentowej pożyczki państwowej w wysokości połowy ogólnej sumy kosztów budowy i urządzenie szkoły i placu i kosztorysu zatwierdzonego przez Min. Rol. i D. P.

Poczem w dyskusji Sejmik Powiatowy wyraził przekonanie, że szkoła rolnicza winna być budowana sposobem gospodarczym, jako najtańszym i przeszedł do następnego punktu porządku dziennego".

Punkt 4.

Zgodnie z wnioskiem Rady Szkolnej Powiatowej Sejmik rozważa sprawę wynalezienia funduszu na przyjście z pomocą gminom przy budowie szkół powszechnych, tembardziej, że w uchwałach z lat ubiegłych do tego Sejmik się zobowiązał. Ponieważ niektóre budynki szkolne zostały zniszczone wskutek działań wojennych, przeto za najodpowiedniejszą formę uzyskania odpowiedniego funduszu uznano uchwalenie dodatku do podatku gruntowego na cele inwestycyjne.

Po dyskusji Sejmik Powiatowy w jednomyślnej uchwale № 518 wypowiada się jak następuje:

„Na zasadzie pkt. 2 art. 21 Ustawy z dnia 11/VIII 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów kom. (Dz. Ust. № 94 poz. 747) oraz pkt. 2 art. 14 Ustawy z dnia 15/VI 1923 r. o podwyższeniu podatku gruntowego i budynkowego (Dz. Ust. № 65 poz. 505), Sejmik pow. uchwala pobrać w r. 1925 na cele inwestycyjne, jak to budowa szkół powszechnych w gminach 40% dod. do państw. pod. gruntowego".

Następnie rozpoczęła się dyskusja o sposobie użycia tej kwoty, mianowicie w jakiej formie dotować gminy na budowę szkół. W dyskusji uzgodniono pogląd, że z uzyskanych wpływów tworzyć się będzie stały fundusz na budowę szkół dla wydawania gminom w formie długoterminowych bezprocentowych pożyczek.

Poczem zapada jednomyślna uchwała № 515 treści następującej.

„Sejmik Powiatowy uchwala z uzyskanego dodatku do państwowego podatku gruntowego utworzyć fundusz specjalny na budowę szkół powszechnych w powiecie. Z funduszu powyższego wydawane będą, gminom przystępującym do budowy szkół długoterminowe bezprocentowe pożyczki, zwrotne w równych ratach w ciągu lat 10-ciu. Z rat zwracanych przez gminy tworzyć się będzie stały fundusz na budowę szkół. W razie powzięcia przez gminę odnośnej uchwały — Sejmik Powiatowy przejmie na siebie wszelkie czynności związane z budową szkół.

Punkt 5.

Po dyskusji członek Wydziału Tadeusz Fleszyński, obrany w dniu 19 stycznia r. b. (uchw. № 503) oświadczył, że mandat przyjmuje. Przewodniczący odczytuje rezygnację członka Wydziału Kazimierza Brudzińskiego, poczem po myśli uchwalonego w dniu 12 lutego 1922 r. (uchw. № 239) regulaminu wyborczego przystąpiono do wyboru uzupełniającego jednego członka Wydziału Powiatowego. Przewodniczący powołuje 4 asesorów w osobach del. Antoszewskiego, Laskowskiego, Szczepaniaka i Wnuka.

Przebieg wyborów zostaje ujęty w następującym

PROTOKULE

z dnia 25 kwietnia 1925 r. Komisji Wybhrczej, powołanej dla dokonania wyborów uzupełniających jednego członka Wydziału Powiatowego Sejmiku Krasnostawskiego w składzie następującym. Przewodniczący Starosta Wacław Krzyżanowski i członkowie Sejmiku: Stanisław Laskowski, Wojciech Szczepanik Jan Antoszewski i Jan Wnuk, jako sekretarz.

1. kartki wyborcze z pieczęcą Sejmiku i podpisem przewodniczącego zostały rozdane 27 członkom Sejmiku uprawnionym do głosowania
2. zwrócono 27 kartek wypełnionych, z których jedną unieważniono, zaś pozostałe głosy oddane zostały na następujące trzy zgłoszone kandydatury:
   Karol Bednarczyk 18 głosów
   Stanisław Brzozowski 7 „
   Stanisław Bojarczuk 1 głos.

Wobec powyższego obrany został Karol Bednarczyk z Fajsławic. Na tem protokuł wyborów ukończono o godz. 8 wieczorem dnia 25 kwietnia 1925 r.

Na podstawie powyższego wyniku głosowania Przewodniczący ogłasza, że wybrany został do Wydziału Powiatowego Karol Bednarczyk z Fajsławic (Uchw. № 516).

Punkt 6.

Na skutek wniosku Rady Szkolnej Powiatowej dokonano wyboru trzech zastępców członków Rady.

W jednomyślnej uchwale № 517 przyjęto przez aklamację następujące kandydatury:

Zastępca posła Stanisława Wrony — Stanisław Bojarczuk Rońsko gm, Krasnystaw.

Zastępca Jana Borysa—Stanisław Brzozowski instruktor Zw. Kółek Rolniczych.

Zastępca Małgorzaty Szpringerowej—Jan Antoszewski Choiny gm. Rybczewice.

Punkt 7.

Na skutek pisma p. Wojewody Lubelskiego o nadesłanie statutu o opłatach od umów o przeniesieniu własności nieruchomości. Sejmik Powiatowy w jednomyślnej uchwale Nr. 519 pozyjmuje następujący

STATUT

o opłatach od umów o przeniesieniu własności nieruchomości. Na zasaezie art. 13 ustawy z d. 11-go sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 94 poz. 747) i art. 2 ust. z dnia 31/VII 1924 r. (Dz. Ust. Nr. 73/24) wprowadza się na rzecz Powiatowego Związku Komunalnego w Krasnymstawie opłatę komunajną od umów o przeniesienie własności nieruchomości.

§ 2.

Opłacie tej podlegają umowy o odpłatne przeniesieuie własności nieruchomości, położonych na obszarze powiatowego związku (miasto) o ile te umowy nie podlegają podatkowi spadkowemu, lub darowizn.

§ 3.

Opłata pobierana będzie na rzecz Powiatowego Związku Komunalnego w Krasnymstawie w wysokości 2% sumy, która służy za podssawę wymiaru państwowej opłaty stemplowej.

Do uiszczenia tej opłaty obowiązany jest solidarnie zbywca i nabywca.

§ 4.

Wymiar i pobór opłaty uskutecznia Wydział Powiatowy który może ze swej strony upoważnić do tej czynności organa, pobierające państwową opłatę od umów o przeniesienie własności nioruchomości. Za czynności tych organów przy wymiarze i poborze opłaty komunalnej może im być przyznane z funduszu związku komunalnego wynagrodzenie do wysokości 2% pobranej opłaty.

§ 5.

Płatnicy opłaty komunalnej w wypadku, gdy pobierana jest pośrednio przez Wydział Powiatowy względnie Magistrat winni przedstawić temuż Wydziałowi Powiatowemu wzgl. Magistratowi najdalej w ciągu 14 dni po sporządzeniu aktu i uiszczeniu opłaty państwowej wszystkie dane, dotyczące wymiaru tej opłaty. Wymiar opłaty komunalnej Wydział Powiatowy wzgl. Magistrat uskutecznia na podstawie powyższych danych, tudzież innych danych otrzymanych w sposób przewidziany w art. 44 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 94 poz. 747).

§ 6,

Wymierzoną przez Wydział Powiatowy wzgl. Magistrat opłatę komunalną winien płatnik uiścić do dni 14 po doręczeniu nakazu płatniczego, O ile zaś opłata pobierana jest przez organa uprawnione do poboru opłaty państwowej (§ 4) winna być uiszczona równocześnie z opłatą państwową.

§ 7.

Odwołanie w sprawach wymiaru opłaty wnosić należy w terminie i trybie przewidzianym w art. 48 ustawy z dnia 11/VIII 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 94 poz. 747)

§ 8.

Nieuiszczona w terminie opłata ściągnięta będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kosztów egzekucyjnzch według postanowień, zawartych w art. 6 ustawy z d. 9 marca 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 31 poz. 189) i odsetek za zwłokę w wysokości 2% miesięcznie.

§ 9.

Wykroczenie przeciwko przepisom o wymiarze i poborze opłaty podlegają karze do wysokości 345,9 fr. zł. o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62—66 ustawy z dnia 11/VIII 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 94 poz. 747).

§ 10.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Wydział Powiatowy względnie Magistrat.

§ 11.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą z dniem ogłoszenia w sposób w danej miejscowości przyjęty.

Następnie w sprawie opłat orogowych powzięto również na skutek reskryptu Min. S. Wewn. jednomyślną uchwałę № 520 wprowadzającą do statutu tych opłat następujące zmiany:

§ I. Otrzymał brzmienie następujące.

Koszty budowy drogi bitej Krasnystaw—Żółkiewka w r. 1925 w wysokości 265.000 (dwustu sześćdziesięciu pięciu tysięcy) złotych nakłada się w obrębie pow. Krasnostawskiego.

1) Na morgi naturalne gruntów stanowiących:
   a) role, łąki, sady i ogrody, licząc po 90 gr. za jeden mórg naturalny.
   b) lasy i wody zarybione po 40 gr. za jeden mórg naturalny.
   c) pastwiska licząc po 30 gr. za jeden mórg naturalny.
   d) inne grunta i wody niezarybione po 15 gr. za jeden mórg naturalny.

2) Na przedsiębiorstwa podlegające państwowemu podatkowi przemysłowemu, licząc po 20% ceny świadectwa przemysłowego na rok 1925 określonej w tabeli do rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 18/XII 1923 r. (Dz. Ust. № 134 poz. 1112).

Do rozkładu miarodalne są stosunki z dn. 1-go stycznia 1925 r.

§ 2. Opłata podwyższa się o dopłatę 50% dla właścicieli gruntów, oraz przedsiębiorstw handlowych przemysłowych, położonych wzdłuż budującej się drogi na przestrzeni od miasta Krasnegostawu do osady Gorzków w strefie 6 kilometrów z jednej i drugiej strony budującej się drogi.

§ 7. Nieuiszczenie opłaty we właściwym terminie pociąga za sobą obowiązek zapłaty kar za zwłokę w wysokości 4% miesięcznie oraz kosztów egzekucyjnych, określonych ustawą z d. 31 lipca 1924 r. (Dz. Ust. № 73 poz. 721)

Punkt 9.

W wolnych wnioskach rozpatrzono sprawę przyjścia z pomocą osadzie Izbica przy wybrukowaniu ulic w miasteczku i w jednomyślnej uchwale № 521 zadecydowano, co następuje.

„Sejmik Powiatowy zaleca Wydziałowi Powiatowemu z funduszu na naprawę dróg powiatowych (budż. r. 1925 tyt. II. § 7) przeznaczyć 5.000 (pięć tysięcy) złotych na zakupno kamienia brukowca na wybrukowanie ulic w osadzie Izbica".

Poczem p. przewodniczący udzielił wyjaśnień na interpelacj w sprawie postępowania Policji Państowej, wójta i del, Sejmiku z Zakrzewa, budzetu szkolnego gm. izbica i posiedzenie o godz. 10 wieczorem zamknięto.

Sekretarz (-) *Olesiuk.*

Przewodniczący (-) *Krzyżanowski*

Niniejszym przepraszam D-ra Michała Okońskiego za niewłaściwe pod wpływem zdenerwowania zachowanie się w stosunku do niego w dniu 30 lipca 1924 r. na ulicy miasta Krasnegostawu, składając przy tej okazji złotych 250 na cele Straży Ogniowej w Łopienniku.

Tadeusz Labbé.

Krasnystaw, dn. 28 maja 1925 r.

Redaktor: **A. Wilczyński.** Wydawca: **Wydział Pow. w Krasnymstawie.**

Drukarnia Sejmikowa w Krasnymstawie.